

Jako dowód, iż niezbyt słuszne jest takie datowanie początków kopalni, przytoczmy przykład Katowic, których wieku nie liczymy od 1299 roku, czyli od początku obecnej dzielnicy Dąb, która jako samodzielna gmina w 1924 roku została „skonsolidowana” z Katowicami.

Zanim jednak uruchomiono szyby w nowym, wybudowanym na początku XX wieku, zakładzie głównym, wydobywie prowadzono za pośrednictwem następujących szybów: Abendroth (wentylacyjno-podsadzkowy), poprzednio szyb kopalni o tej samej nazwie, Minna (wentylacyjno-podsadzkowy), Albert (wentylacyjno-wydobywczy), Richtofen (wydobywczy), Hulda (wydobywczy), Croneck (wydobywczy, odwadniający), Kaiser Wilhelm (wydobywczy), czyli szybami kopalni Morgenroth; Prittwitz (wentylacyjno-odwadniający), Grundmann (wydobywczy), Kronprinz (wydobywczy), Wetterschacht (wentylacyjny), Waldschacht (wentylacyjny) należącymi uprzednio do kopalni Wildensteinssegen, Arwed (wentylacyjny).

W 1883 roku skonsolidowana kopalnia Giesche dostarczyła 755 tys. ton węgla, przy zatrudnieniu 2,5 tys. pracowników. Kopalnia stała się również właścicielem sieci wąskotorowych linii kolejowych (785 mm) łączących dawną kopalnię Morgenroth z hutą cynku Wilhelmina i kopalnię Wildensteinssegen z hutą Paul. Szyby Grundmann, Kronprinz i Prittwitz posiadały bocznice wąskotorowe, łączące je z Górnośląskimi Kolejami Wąskotorowymi.

Poziom 550, oddział KG2, ściana 232, przestrzeń za sekcjami obudowy do wypełnienia podsadzki hydraulicznej.

Wydobywie rosło dość szybko, przekraczając już w roku następnym poziom 1 mln ton. Rosnące wpływy umożliwiły gromadzenie środków niezbędnych do rozbudowy zakładu. W 1886 roku w sortowni zamontowano ruszty wahadłowe systemu Karlika poruszane przez maszyny parowe. Umożliwiły one lepsze rozdzielanie węgla na poszczególne sortymenty niż stosowane do tej pory ruszty nieruchome. Od 1882 roku w miejsce elektrycznych lamp łukowych zaczęto w coraz szerszym zakresie używać żarówek. Zamontowano cztery nowe parowe maszyny wyciągowe o udźwigu 3–4 t, a odwadnianie zapewniały pompy parowe zamontowane w podziemnych komorach. Należała do nich zakupiona w 1890 roku pompa wyprodukowana w Wilhelmschütte w Wałbrzychu, którą zainstalowano na poziomie 188 m w szybie Prittwitz. Urządzenie napędzała 2-cylindrowa maszyna parowa o mocy 725 KM. Posiadała ona cylindry o średnicy 900 mm, skok tłoka wynosił 900 mm, a ciśnienie pary zasilającej osiągało 5 atm. W ciągu minuty pompa mogła usunąć 15 m³ wody.

Drugą pompę dostarczoną również przez Wilhelmschütte z Wałbrzycha kopalnia otrzymała w 1894 roku, zainstalowano ją na poziomie 335 m w szybie Kronprinz. Urządzenie napędzała 2-cylindrowa maszyna parowa o mocy 800 KM, która posiadała cylindry o średnicy 650 i 940 mm, skok tłoka wynosił 1000 mm, a ciśnienie pary zasilającej miało 6 atm. W ciągu minuty pompa mogła usunąć 8 m³ wody. Działanie pomp było bardzo ważne, gdyż do podziemnych wyrobisk napływało w tym czasie 13–14 m³ wody na minutę. Pod koniec lat 80. XIX wieku ilość dopływającej wody zmalała do 12 m³/minutę, ale kopalnia była wyposażona w cztery oddzielne systemy pompowania i odprowadzenia wody pitnej, kotłowej, solankowej i zasilacznej. W 1890 roku roz-

Roboty przygotowawcze (praca w skale).

poczęto pogłębianie do poziomu 450 m szybu Kaiser Wilhelm. Do poziomu 335 m pogłębiono także szyb Hulda, a szyb Arwed osiągnął 275 m głębokości.

Prowadzono również zakupy kolejnych pól górniczych i małych kopalni, wraz z nowymi nadaniami stanowiły one część utworzonego w 1896 roku pola górniczego Reserve, które w 1900 roku zostało przyłączone do kopalni Giesche.

Do najstarszych, uzyskanych w ten sposób, zakładów górniczych należała nadana w 1788 roku kopalnia Bergthal, będąca w posiadaniu właściciela ordynacji myśłowickiej hrabiego Felicjana Mieroszewskiego. Posiadała jeden płytki szyb górniczy, za pośrednictwem którego udostępniono znajdujący się w granicach nadania górniczego pokład węgla. Prace górnicze na tym terenie zakończono w 1823 roku. W ostatnim roku działalności kopalnia Bergthal wydobyła 140 t węgla. Pole Reserve obejmowało również pola: Susanne (nadane w 1838 roku), Jacob (nadane w 1840 roku), Josephinens Hoffnung (nadane pomiędzy 4 a 13 listopada 1840 roku), Ruth (nadane pomiędzy 20 a 30 lipca 1842 roku), Catalpa (nadane w 1835 roku), Pepita, (nadane w 1855 roku), Lossek (nadane w 1859 roku), Neuenberg (zarezerwowane 15 marca 1859 roku), Murzki (zarezerwowane 15 marca 1859 roku), Esau (zarezerwowane 12 marca 1859 roku), Martin – Süd (nadane pomiędzy 17 a 23 grudnia 1896 roku), Waldemar – West (wydzielone w 1896 roku z nadanego 15 marca 1859 roku pola Waldemar), Agate - West (nadane w 1831 roku), Eisebahn – West (wydzielone z nadanego w 1839 roku pola Eisebahn) i Bergthal I (nadane 18 maja 1896 roku). O wszystkich wzmiankujemy na innych stronach albumu.

Pole Reserve pojawia się także w naszym albumie przy opisie kopalni Staszic, gdyż to właśnie ona na nim prowadzi eksploatację. Uzyskanie nowych obszarów umożliwiło dalszą rozbudowę kopalni, posiadającej teraz pole górnicze o powierzchni 25,4 km². W pierwszej kolejności po wykonaniu dwóch przekopów położonych na głębokości 290 i 330 m udostępniono pokład Morgen-

Szyb Nickisch (później Poniatowski), lata 1910–1914.